Модел на средите и изчислителни процеси

Трифон Трифонов

Функционално програмиране, 2023/24 г.

11-18 октомври 2023 г.

Тази презентация е достъпна под лиценза Creative Commons Признание-Некомерсиално-Споделяне на споделеното 4.0 Международен @ 🕦 🚱 🔘

• Връзката между символите и техните оценки се записват в речник, който се нарича среда.

- Връзката между символите и техните оценки се записват в речник, който се нарича среда.
- Всеки символ има най-много една оценка в дадена среда.

- Връзката между символите и техните оценки се записват в речник, който се нарича среда.
- Всеки символ има най-много една оценка в дадена среда.
- В даден момент могат да съществуват много среди.

- Връзката между символите и техните оценки се записват в речник, който се нарича среда.
- Всеки символ има най-много една оценка в дадена среда.
- В даден момент могат да съществуват много среди.
- Символите винаги се оценяват в една конкретна среда.

- Връзката между символите и техните оценки се записват в речник, който се нарича среда.
- Всеки символ има най-много една оценка в дадена среда.
- В даден момент могат да съществуват много среди.
- Символите винаги се оценяват в една конкретна среда.
- Символите могат да има различни оценки в различни среди.

- Връзката между символите и техните оценки се записват в речник, който се нарича среда.
- Всеки символ има най-много една оценка в дадена среда.
- В даден момент могат да съществуват много среди.
- Символите винаги се оценяват в една конкретна среда.
- Символите могат да има различни оценки в различни среди.
- При стартиране Scheme по подразбиране работи в глобалната среда.

- Връзката между символите и техните оценки се записват в речник, който се нарича среда.
- Всеки символ има най-много една оценка в дадена среда.
- В даден момент могат да съществуват много среди.
- Символите винаги се оценяват в една конкретна среда.
- Символите могат да има различни оценки в различни среди.
- При стартиране Scheme по подразбиране работи в глобалната среда.
- В глобалната среда са дефинирани символи за стандартни операции и функции.

• (define a 8)

- (define a 8)
- ightharpoonup г \longrightarrow Грешка!

- (define a 8)
- ullet r \longrightarrow Грешка!
- (define r 5)

- (define a 8)
- r → Грешка!
- (define r 5)
- (+ r 3) \longrightarrow 8

- (define a 8)
- $r \longrightarrow \Gamma$ решка!
- (define r 5)
- $(+ r 3) \longrightarrow 8$
- (define (f x) (* x r))

```
E
a:8
r:5
Параметри: х
f: Тяло : (* х r)
Среда : Е
```

- (define a 8)
- $r \longrightarrow \Gamma$ решка!
- (define r 5)
- $(+ r 3) \longrightarrow 8$
- (define (f x) (* x r))
- (f 3) \longrightarrow 15

```
E
a:8
r:5
Параметри: х
f: Тяло : (* х r)
Среда : Е
```

- (define a 8)
- $r \longrightarrow \Gamma$ решка!
- (define r 5)
- (+ r 3) \longrightarrow 8
- (define (f x) (* x r))
- (f 3) \longrightarrow 15
- (f r) \longrightarrow 25

```
E
a:8
r:5
Параметри: х
f: Тяло : (* х r)
Среда : Е
```

• Всяка функция f пази указател към средата E, в която е дефинирана.

- Всяка функция f пази указател към средата E, в която е дефинирана.
- При извикване на f:

- Всяка функция f пази указател към средата E, в която е дефинирана.
- При извикване на f:
 - създава се нова среда Е₁, която разширява Е

- Всяка функция f пази указател към средата E, в която е дефинирана.
- При извикване на f:
 - създава се нова среда Е₁, която разширява Е
 - в E₁ всеки символ означаващ формален параметър се свързва с оценката на фактическия параметър

- Всяка функция f пази указател към средата E, в която е дефинирана.
- При извикване на f:
 - създава се нова среда Е1, която разширява Е
 - в E_1 всеки символ означаващ формален параметър се свързва с оценката на фактическия параметър
 - ullet тялото на f се оценява в E_1

• Всяка среда пази указател към своя "родителска среда", която разширява

- Всяка среда пази указател към своя "родителска среда", която разширява
- така се получава дърво от среди

- Всяка среда пази указател към своя "родителска среда", която разширява
- така се получава дърво от среди
- при оценка на символ в дадена среда Е

- Всяка среда пази указател към своя "родителска среда", която разширява
- така се получава дърво от среди
- при оценка на символ в дадена среда Е
 - първо се търси оценката му в Е

- Всяка среда пази указател към своя "родителска среда", която разширява
- така се получава дърво от среди
- при оценка на символ в дадена среда Е
 - първо се търси оценката му в Е
 - ако символът не е дефиниран в Е, се преминава към родителската среда

- Всяка среда пази указател към своя "родителска среда", която разширява
- така се получава дърво от среди
- при оценка на символ в дадена среда Е
 - първо се търси оценката му в Е
 - ако символът не е дефиниран в Е, се преминава към родителската среда
 - при достигане на най-горната среда, ако символът не е дефиниран и в нея се извежда съобщение за грешка

• (define r 5)

- (define r 5)
- (define a 3)

- (define r 5)
- (define a 3)
- (define (f x) (* x r))

```
E
r:5
a:3
Параметри: х
f: Тяло : (* х r)
Среда : Е
```

```
• (define r 5)
```

- (define a 3)
- (define (f x) (* x r))
 {E} (f a)

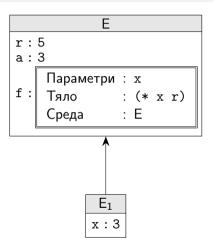
```
E
r:5
a:3
Параметри: х
f: Тяло : (* x r)
Среда : E
```

- (define r 5)
- (define a 3)
- (define (f x) (* x r))

```
E
r:5
a:3
Параметри: х
f: Тяло : (* x r)
Среда : E
```

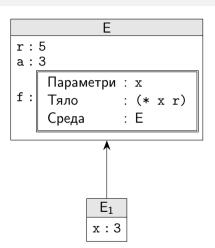
- (define r 5)
- (define a 3)
- (define (f x) (* x r))

{E} (f a)
$$\downarrow$$
 {E} (f 3) \downarrow {E₁} (* x r)

- (define r 5)
- (define a 3)
- (define (f x) (* x r))

{E} (f a)
$$\downarrow$$
 {E} (f 3) \downarrow {E₁} (* x r) \downarrow 15

Какво е рекурсия?

Какво е рекурсия?

'Matryoshka dolls'' от User:Fanghong (оригинал) и User:Gnomz007 (производна), СС BY SA-3.0

Какво е рекурсия?

"Signingki triangle, the evolution in five iterations" or Solkoll, Обществено достояние члез Общомеди

Повторение чрез позоваване на себе си

Повторение чрез позоваване на себе си

Рекурсивна функция: дефинира се чрез себе си

$$n! = \left\{ egin{array}{ll} 1, & ext{при } n = 0, & ext{(база)} \ n \cdot (n-1)!, & ext{при } n > 0. & ext{(стъпка)} \end{array}
ight.$$

Повторение чрез позоваване на себе си

Рекурсивна функция: дефинира се чрез себе си

$$n! = \left\{ egin{array}{ll} 1, & ext{при } n = 0, & ext{(база)} \ n \cdot (n-1)!, & ext{при } n > 0. & ext{(стъпка)} \end{array}
ight.$$

- Дава се отговор на най-простата задача (база, дъно)
- Показва се как сложна задача се свежда към една или няколко по-прости задачи от същия вид (стъпка)

Рекурсивни уравнения

Какво означава "да дефинираме функция чрез себе си"?

Рекурсивни уравнения

Какво означава "да дефинираме функция чрез себе си"?

 $\ \ \, \Box$ а разгледаме *рекурсивното уравнение*, в което $\ \ \, F$ е неизвестно:

$$F(n) = \underbrace{egin{array}{cccc} 1, & ext{при } n = 0, \ n \cdot F(n-1), & ext{при } n > 0. \ \hline \Gamma(F)(n) & \end{array}}_{\Gamma(F)(n)}$$

Рекурсивни уравнения

Какво означава "да дефинираме функция чрез себе си"?

Да разгледаме pекурсивното уравнение, в което F е неизвестно:

$$F(n) = \underbrace{egin{array}{cccc} 1, & ext{при } n = 0, \ n \cdot F(n-1), & ext{при } n > 0. \ \hline \Gamma(F)(n) & \end{array}}_{\Gamma(F)(n)}$$

n! е "най-малкото" решение на уравнението $F = \Gamma(F)$.

Теорема (Knaster-Tarski)

Ако Γ е изчислим оператор, то уравнението $F=\Gamma(F)$ има единствено най-малко решение f

Теорема (Knaster-Tarski)

Ако Γ е изчислим оператор, то уравнението $F = \Gamma(F)$ има единствено най-малко решение f (най-малка неподвижна точка на Γ).

Теорема (Knaster-Tarski)

Ако Γ е изчислим оператор, то уравнението $F = \Gamma(F)$ има единствено най-малко решение f (най-малка неподвижна точка на Γ). Нещо повече, решението точно съответства на рекурсивна програма пресмятаща f чрез Γ .

Теорема (Knaster-Tarski)

Ако Γ е изчислим оператор, то уравнението $F = \Gamma(F)$ има единствено най-малко решение f (най-малка неподвижна точка на Γ). Нещо повече, решението точно съответства на рекурсивна програма пресмятаща f чрез Γ .

```
(define (fact n)
  (if (= n 0) 1
        (* n (fact (- n 1)))))
```

Теорема (Knaster-Tarski)

Ако Γ е изчислим оператор, то уравнението $F = \Gamma(F)$ има единствено най-малко решение f (най-малка неподвижна точка на Γ). Нещо повече, решението точно съответства на рекурсивна програма пресмятаща f чрез Γ .

```
(define (fact n)
  (if (= n 0) 1
          (* n (fact (- n 1)))))
```

Кое е най-малкото решение на уравнението F(x) = F(x+1) - 1?

Теорема (Knaster-Tarski)

Ако Γ е изчислим оператор, то уравнението $F = \Gamma(F)$ има единствено най-малко решение f (най-малка неподвижна точка на Γ). Нещо повече, решението точно съответства на рекурсивна програма пресмятаща f чрез Γ .

```
(define (fact n)
  (if (= n 0) 1
          (* n (fact (- n 1)))))
```

Кое е най-малкото решение на уравнението F(x) = F(x+1) - 1?

```
(define (g x) (- 1 (g (+ x 1)))
(f 0) \longrightarrow?
```

Теорема (Knaster-Tarski)

Ако Γ е изчислим оператор, то уравнението $F = \Gamma(F)$ има единствено най-малко решение f (най-малка неподвижна точка на Γ). Нещо повече, решението точно съответства на рекурсивна програма пресмятаща f чрез Γ .

```
(define (fact n)
  (if (= n 0) 1
          (* n (fact (- n 1)))))
```

Кое е най-малкото решение на уравнението F(x) = F(x+1) - 1?

(define (g x) (- 1 (g (+ x 1)))
(f 0)
$$\longrightarrow$$
 ?

g е "празната функция", т.е. $dom(g) = \emptyset$.

Два подхода за описание на смисъла на функциите в Scheme.

Два подхода за описание на смисъла на функциите в Scheme. Нека (define (f x) Γ [f]) е рекурсивно дефинирана функция.

Два подхода за описание на смисъла на функциите в Scheme. Нека (define (f x) Γ [f]) е рекурсивно дефинирана функция. Коя е математическата функция f, която се пресмята от f?

Два подхода за описание на смисъла на функциите в Scheme. Нека (define (f x) Γ [f]) е рекурсивно дефинирана функция. Коя е математическата функция f, която се пресмята от f?

Денотационна семантика

f е най-малката неподвижна точка на уравнението $F = \Gamma(F)$.

Два подхода за описание на смисъла на функциите в Scheme. Нека (define (f x) Γ [f]) е рекурсивно дефинирана функция. Коя е математическата функция f, която се пресмята от f?

Денотационна семантика

f е най-малката неподвижна точка на уравнението $F = \Gamma(F)$.

Операционна семантика

Разглеждаме редицата от последователни оценки на комбинации (f a) \to Γ [f][x \mapsto a] $\to \dots$

Ако стигнем до елемент b, който не е комбинация, то f(a) := b.

Два подхода за описание на смисъла на функциите в Scheme. Нека (define (f x) $\Gamma[f]$) е рекурсивно дефинирана функция.

Коя е математическата функция f, която се пресмята от f?

Денотационна семантика

f е най-малката неподвижна точка на уравнението $F = \Gamma(F)$.

Операционна семантика

Разглеждаме редицата от последователни оценки на комбинации (f a) $\to \Gamma$ [f] [x \mapsto a] $\to \dots$

Ако стигнем до елемент b, който не е комбинация, то f(a) := b.

Функциите в Scheme имат дуален, но еквивалентен смисъл:

- решения на рекурсивни уравнения
- изчислителни процеси, генериращи се при оценка

(fact 4)

```
(fact 4)

↓

(* 4 (fact 3))

↓

(* 4 (* 3 (fact 2)))
```

```
(fact 4)

(* 4 (fact 3))

(* 4 (* 3 (fact 2)))

(* 4 (* 3 (* 2 (fact 1))))
```

```
(fact 4)

(* 4 (fact 3))

(* 4 (* 3 (fact 2)))

(* 4 (* 3 (* 2 (fact 1))))

(* 4 (* 3 (* 2 (fact 1))))

(* 4 (* 3 (* 2 (if (= 1 0) 1 (* 1 (fact (- 1 1))))))))
```

```
(fact 4)

(* 4 (fact 3))

(* 4 (* 3 (fact 2)))

(* 4 (* 3 (* 2 (fact 1))))

(* 4 (* 3 (* 2 (* 1 (fact 0)))))

(* 4 (* 3 (* 2 (* 1 (fact 0)))))

(* 4 (* 3 (* 2 (* 1 (if (= 0 0) 1 (* 0 (fact (- 0 1))))))))))
```

```
(fact 4)

(* 4 (fact 3))

(* 4 (* 3 (fact 2)))

(* 4 (* 3 (* 2 (fact 1))))

(* 4 (* 3 (* 2 (* 1 (fact 0)))))

(* 4 (* 3 (* 2 (* 1 1))))
```

```
(fact 4)

(* 4 (fact 3))

(* 4 (* 3 (fact 2)))

(* 4 (* 3 (* 2 (fact 1))))

(* 4 (* 3 (* 2 (* 1 (fact 0)))))

(* 4 (* 3 (* 2 (* 1 1))))

(* 4 (* 3 (* 2 (* 1 1))))

(* 4 (* 3 (* 2 (* 1 1))))
```

```
(fact 4)
         (* 4 (fact 3))
      (* 4 (* 3 (fact 2)))
   (* 4 (* 3 (* 2 (fact 1))))
(* 4 (* 3 (* 2 (* 1 (fact 0)))))
   (* 4 (* 3 (* 2 (* 1 1))))
      (* 4 (* 3 (* 2 1)))
         (* 4 (* 3 2))
```

```
(fact 4)
         (* 4 (fact 3))
      (* 4 (* 3 (fact 2)))
   (* 4 (* 3 (* 2 (fact 1))))
(* 4 (* 3 (* 2 (* 1 (fact 0)))))
   (* 4 (* 3 (* 2 (* 1 1))))
      (* 4 (* 3 (* 2 1)))
         (* 4 (* 3 2))
            (*46)
```

```
(fact 4)
         (* 4 (fact 3))
      (* 4 (* 3 (fact 2)))
   (* 4 (* 3 (* 2 (fact 1))))
(* 4 (* 3 (* 2 (* 1 (fact 0)))))
   (* 4 (* 3 (* 2 (* 1 1))))
      (* 4 (* 3 (* 2 1)))
         (* 4 (* 3 2))
            (*46)
               24
```

Оценка на рекурсивна функция в среда

{E} (fact 4)


```
{E} (fact 4)

↓

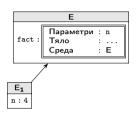
{E<sub>1</sub>} (if (= n 0) 1 (* n (fact (- n 1))))
```



```
{E} (fact 4)

↓

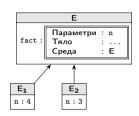
{E₁} (* 4 (fact 3))
```



```
{E} (fact 4)

{E<sub>1</sub>} (* 4 (fact 3))

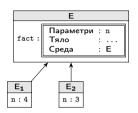
{E<sub>2</sub>} (* 4 (if (= n 0) 1 (* n (fact (- n 1)))))
```



```
{E} (fact 4)

{E<sub>1</sub>} (* 4 (fact 3))

{E<sub>2</sub>} (* 4 (* 3 (fact 2)))
```

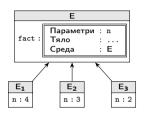


```
{E} (fact 4)

{E<sub>1</sub>} (* 4 (fact 3))

{E<sub>2</sub>} (* 4 (* 3 (fact 2)))

{E<sub>3</sub>} (* 4 (* 3 (if (= n 0) 1 (* n (fact (- n 1))))))
```

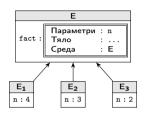


```
{E} (fact 4)

{E1} (* 4 (fact 3))

{E2} (* 4 (* 3 (fact 2)))

{E3} (* 4 (* 3 (* 2 (fact 1))))
```


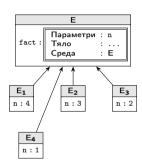
```
{E} (fact 4)

{E<sub>1</sub>} (* 4 (fact 3))

{E<sub>2</sub>} (* 4 (* 3 (fact 2)))

{E<sub>3</sub>} (* 4 (* 3 (* 2 (fact 1))))

{E<sub>4</sub>} (* 4 (* 3 (* 2 (fact 1)))))))
```


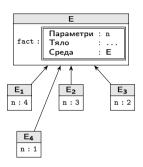
```
{E} (fact 4)

{E<sub>1</sub>} (* 4 (fact 3))

{E<sub>2</sub>} (* 4 (* 3 (fact 2)))

{E<sub>3</sub>} (* 4 (* 3 (* 2 (fact 1))))

{E<sub>4</sub>} (* 4 (* 3 (* 2 (* 1 (fact 0)))))
```



```
{E} (fact 4)

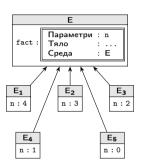
{E<sub>1</sub>} (* 4 (fact 3))

{E<sub>2</sub>} (* 4 (* 3 (fact 2)))

{E<sub>3</sub>} (* 4 (* 3 (* 2 (fact 1))))

{E<sub>4</sub>} (* 4 (* 3 (* 2 (* 1 (fact 0)))))

{E<sub>5</sub>} (* 4 (* 3 (* 2 (* 1 (fact 0))))))
```



```
{E} (fact 4)

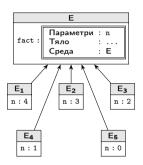
{E1} (* 4 (fact 3))

{E2} (* 4 (* 3 (fact 2)))

{E3} (* 4 (* 3 (* 2 (fact 1))))

{E4} (* 4 (* 3 (* 2 (* 1 (fact 0)))))

{E4} (* 4 (* 3 (* 2 (* 1 1))))
```



```
{E} (fact 4)

{E1} (* 4 (fact 3))

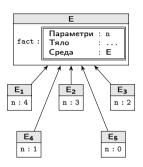
{E2} (* 4 (* 3 (fact 2)))

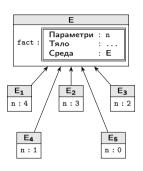
{E3} (* 4 (* 3 (* 2 (fact 1))))

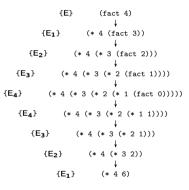
{E4} (* 4 (* 3 (* 2 (* 1 (fact 0)))))

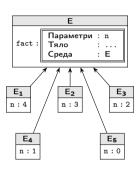
{E4} (* 4 (* 3 (* 2 (* 1 1))))

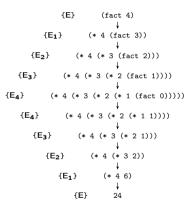
{E3} (* 4 (* 3 (* 2 (* 1 1))))
```

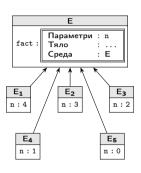

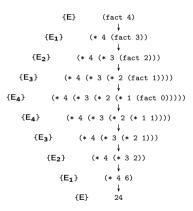

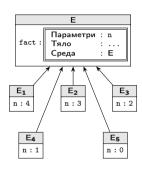

Линеен рекурсивен процес

Факториел на С++

return r;

```
int fact(int n) {
  int r = 1;
  for( int i = 1 ; i <= n ; i++ )
    r *= i;</pre>
```

Факториел на С++

```
int fact(int n) {
  int r = 1;
  for( int i = 1 ; i <= n ; i++)
    r *= i;
  return r;
}</pre>
```

Превод на Scheme

Факториел на С++

```
int fact(int n) {
  int r = 1;
  for( int i = 1 ; i <= n ; i++)
    r *= i;
  return r;
}</pre>
```

Превод на Scheme

Факториел на С++

```
int fact(int n) {
    int r = 1;

for( int i = 1; i <= n; i++)
    r *= i;
    return r;
}</pre>
```

Превод на Scheme

Факториел на С++

```
int fact(int n) {
  int r = 1;
  for([int i = 1]; i <= n; i++)
    r *= i;
  return r;
}</pre>
```

Превод на Scheme

Факториел на С++

```
int fact(int n) {
  int r = 1;
  for( int i = 1; | i <= n |; i++ )
    r *= i;
  return r;
}</pre>
```

Превод на Scheme

Факториел на С++

```
int fact(int n) {
  int r = 1;
  for( int i = 1 ; i <= n ; i++)
    r *= i;
  return r;
}</pre>
```

Превод на Scheme

Факториел на С++

Превод на Scheme

```
(define (for n r i)
  (if (<= i n)
                (* r i) (+ i 1))
        r ))

(define (fact n)
  (for n 1 1))</pre>
```

Факториел на С++

```
int fact(int n) {
  int r = 1;
  for( int i = 1 ; i <= n ; i++)
    r *= i;
  return r;
}</pre>
```

Превод на Scheme

(fact 4)


```
(fact 4)

v

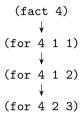
(for 4 1 1)

v

(for 4 1 2)

v

(if (<= 2 4) (for 4 (* 1 2) (+ 2 1)) 2)
```


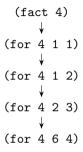
```
(fact 4)

v
(for 4 1 1)

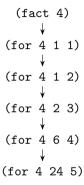
v
(for 4 1 2)

v
(for 4 2 3)

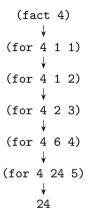
v
(if (<= 3 4) (for 4 (* 2 3) (+ 3 1)) 6)
```


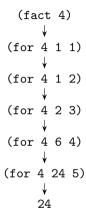
```
(fact 4)
               (for 4 1 1)
               (for 4 1 2)
               (for 4 2 3)
               (for 4 6 4)
(if (<= 4 4) (for 4 (* 6 4) (+ 4 1)) 24)
```



```
(fact 4)
               (for 4 1 1)
               (for 4 1 2)
               (for 4 2 3)
               (for 4 6 4)
               (for 4 24 5)
(if (<= 5 4) (for 4 (* 24 5) (+ 5 1)) 24)
```


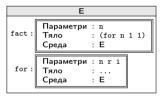
Оценка на итеративен факториел

Линеен итеративен процес

11-18 октомври 2023 г.

{E} (fact 4)

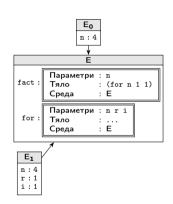
```
\begin{array}{cccc} \{\mathsf{E}\} & & (\texttt{fact 4}) \\ & & & \downarrow \\ \{\mathsf{E}_0\} & & (\texttt{for n 1 1}) \end{array}
```

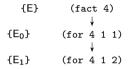

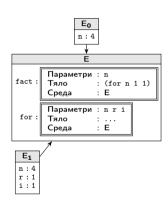
```
\begin{array}{ccc} \{\mathsf{E}\} & (\texttt{fact 4}) \\ & & \downarrow \\ \{\mathsf{E}_0\} & (\texttt{for 4 1 1}) \end{array}
```


17/39

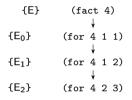

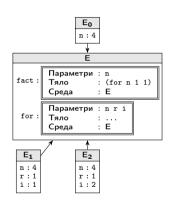

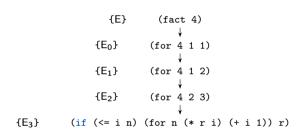
17/39

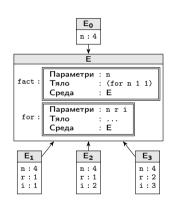
```
 \{E\} \qquad (fact \ 4) \\ \qquad \qquad \qquad \downarrow \\ \{E_0\} \qquad (for \ 4 \ 1 \ 1) \\ \qquad \qquad \downarrow \\ \{E_1\} \qquad (for \ 4 \ 1 \ 2) \\ \qquad \qquad \downarrow \\ \{E_2\} \qquad (if \ (<= \ i \ n) \ (for \ n \ (* \ r \ i) \ (+ \ i \ 1)) \ r)
```


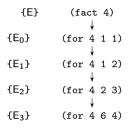

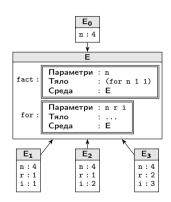

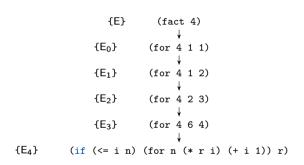

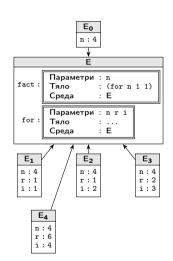

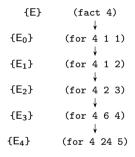
17/39

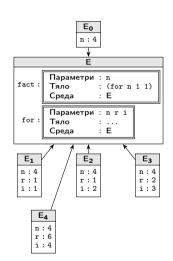

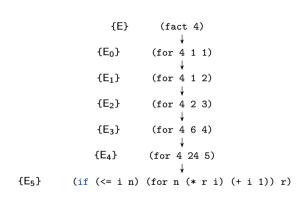

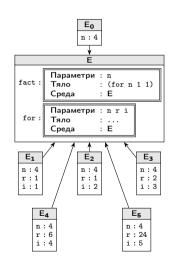

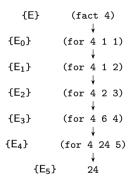

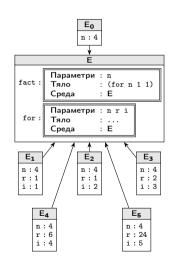

17/39

Рекурсивен и итеративен процес

```
(fact 4)
                                                                                    (fact 4)
                   (* 4 (fact 3))
                                                                                   (for 4 1 1)
                (* 4 (* 3 (fact 2)))
                                                                                   (for 4 1 2)
             (* 4 (* 3 (* 2 (fact 1))))
                                                                                   (for 4 2 3)
           (* 4 (* 3 (* 2 (* 1 (fact 0)))))
                                                                                   (for 4 6 4)
              (* 4 (* 3 (* 2 (* 1 1))))
                                                                                  (for 4 24 5)
                 (* 4 (* 3 (* 2 1)))
                                                                                       24
                   (* 4 (* 3 2))
                                                         (define (for n r i)
                                                           (if (<= i n)
                      (*46)
                                                                (for n (* r i) (+ i 1))
                        24
                                                                r))
(define (fact n)
                                                         (define (fact n)
  (if (= n 0) 1
                                                           (for n 1 1))
        (* n (fact (- n 1))))
```

Рекурсивен и итеративен процес

```
(fact 4)
                                                                                     (fact 4)
                   (* 4 (fact 3))
                                                                                   (for 4 1 1)
                (* 4 (* 3 (fact 2)))
                                                                                   (for 4 1 2)
             (* 4 (* 3 (* 2 (fact 1))))
                                                                                   (for 4 2 3)
           (* 4 (* 3 (* 2 (* 1 (fact 0)))))
                                                                                   (for 4 6 4)
              (* 4 (* 3 (* 2 (* 1 1))))
                                                                                   (for 4 24 5)
                 (* 4 (* 3 (* 2 1)))
                                                                                       24
                    (* 4 (* 3 2))
                                                         (define (for n r i)
                                                            (if (<= i n)
                      (* 4 6)
                                                                 (for n (* r i) (+ i 1))
                         24
                                                                r))
(define (fact n)
                                                         (define (fact n)
  (if (= n 0) 1
                                                            (for n 1 1))
        (* n (fact (- n 1)))))
```

• Функциите, в които има отложени операции генерират същински рекурсивни процеси

- Функциите, в които има отложени операции генерират същински рекурсивни процеси
- Рекурсивно извикване, при което няма отложена операция се нарича опашкова рекурсия

- Функциите, в които има отложени операции генерират същински **рекурсивни процеси**
- Рекурсивно извикване, при което няма отложена операция се нарича опашкова рекурсия
- Функциите, в които всички рекурсивни извиквания са опашкови генерират итеративни процеси

- Функциите, в които има отложени операции генерират същински **рекурсивни процеси**
- Рекурсивно извикване, при което няма отложена операция се нарича опашкова рекурсия
- Функциите, в които всички рекурсивни извиквания са опашкови генерират итеративни процеси
- При итеративните процеси липсва етап на свиването на рекурсията

- Функциите, в които има отложени операции генерират същински **рекурсивни процеси**
- Рекурсивно извикване, при което няма отложена операция се нарича опашкова рекурсия
- Функциите, в които всички рекурсивни извиквания са опашкови генерират итеративни процеси
- При итеративните процеси липсва етап на свиването на рекурсията
- Опашковата рекурсия се използва за симулиране на цикли

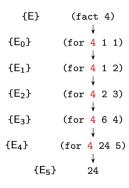
- Функциите, в които има отложени операции генерират същински **рекурсивни процеси**
- Рекурсивно извикване, при което няма отложена операция се нарича опашкова рекурсия
- Функциите, в които всички рекурсивни извиквания са опашкови генерират итеративни процеси
- При итеративните процеси липсва етап на свиването на рекурсията
- Опашковата рекурсия се използва за симулиране на цикли
- В Scheme опашковата рекурсия по стандарт се интерпретира като цикъл

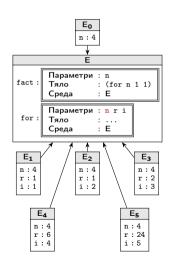
- Функциите, в които има отложени операции генерират същински **рекурсивни процеси**
- Рекурсивно извикване, при което няма отложена операция се нарича опашкова рекурсия
- Функциите, в които всички рекурсивни извиквания са опашкови генерират итеративни процеси
- При итеративните процеси липсва етап на свиването на рекурсията
- Опашковата рекурсия се използва за симулиране на цикли
- В Scheme опашковата рекурсия по стандарт се интерпретира като цикъл
 - т.е. не се заделя памет за всяко рекурсивно извикване

Рекурсивен и итеративен процес

```
(fact 4)
                                                                                    (fact 4)
                   (* 4 (fact 3))
                                                                                   (for 4 1 1)
                (* 4 (* 3 (fact 2)))
                                                                                   (for 4 1 2)
             (* 4 (* 3 (* 2 (fact 1))))
                                                                                   (for 4 2 3)
           (* 4 (* 3 (* 2 (* 1 (fact 0)))))
                                                                                   (for 4 6 4)
              (* 4 (* 3 (* 2 (* 1 1))))
                                                                                  (for 4 24 5)
                 (* 4 (* 3 (* 2 1)))
                                                                                       24
                   (* 4 (* 3 2))
                                                         (define (for n r i)
                                                           (if (<= i n)
                      (*46)
                                                                (for n (* r i) (+ i 1))
                        24
                                                                r))
(define (fact n)
                                                         (define (fact n)
  (if (= n 0) 1
                                                           (for n 1 1))
        (* n (fact (- n 1))))
```


• (define (<функция> {<параметър}) {<дефиниция>} <тяло>)

- (define (<функция> {<параметър}) {<дефиниция>} <тяло>)
- При извикване на <функция> първо се оценяват всички <дефиниция> и след това се оценява <тяло>

- (define (<функция> {<параметър}) {<дефиниция>} <тяло>)
- При извикване на <функция> първо се оценяват всички <дефиниция> и след това се оценява <тяло>
 - Първо се създава среда E_1 , в която формалните параметри се свързват с оценките на фактическите

- (define (<функция> {<параметър}) {<дефиниция>} <тяло>)
- При извикване на <функция> първо се оценяват всички <дефиниция> и след това се оценява <тяло>
 - Първо се създава среда E_1 , в която формалните параметри се свързват с оценките на фактическите
 - След това се създава среда E_2 , която разширява E_1 , за вложените дефиниции

- (define (<функция> {<параметър}) {<дефиниция>} <тяло>)
- При извикване на <функция> първо се оценяват всички <дефиниция> и след това се оценява <тяло>
 - Първо се създава среда E_1 , в която формалните параметри се свързват с оценките на фактическите
 - След това се създава среда E_2 , която разширява E_1 , за вложените дефиниции
 - В средата E_2 се записват всички символи от вложени дефиниции без стойности

- (define (<функция> {<параметър}) {<дефиниция>} <тяло>)
- При извикване на <функция> първо се оценяват всички <дефиниция> и след това се оценява <тяло>
 - Първо се създава среда E_1 , в която формалните параметри се свързват с оценките на фактическите
 - ullet След това се създава среда E_2 , която разширява E_1 , за вложените дефиниции
 - \bullet В средата E_2 се записват всички символи от вложени дефиниции без стойности
 - Всички вложени дефиниции се **оценяват** в E_2

- (define (<функция> {<параметър}) {<дефиниция>} <тяло>)
- При извикване на <функция> първо се оценяват всички <дефиниция> и след това се оценява <тяло>
 - Първо се създава среда E_1 , в която формалните параметри се свързват с оценките на фактическите
 - ullet След това се създава среда E_2 , която разширява E_1 , за вложените дефиниции
 - ullet В средата E_2 се записват всички символи от вложени дефиниции без стойности
 - Всички вложени дефиниции се **оценяват** в E_2
 - Накрая получените оценки се **свързват** със съответните си символи в E_2

- (define (<функция> {<параметър}) {<дефиниция>} <тяло>)
- При извикване на <функция> първо се оценяват всички <дефиниция> и след това се оценява <тяло>
 - Първо се създава среда E_1 , в която формалните параметри се свързват с оценките на фактическите
 - ullet След това се създава среда E_2 , която разширява E_1 , за вложените дефиниции
 - В средата E_2 се записват всички символи от вложени дефиниции без стойности
 - Всички вложени дефиниции се **оценяват** в E_2
 - Накрая получените оценки се **свързват** със съответните си символи в E_2

22 / 39

Оценка на вложени функции

{E} (dist 2 5 -1 9)

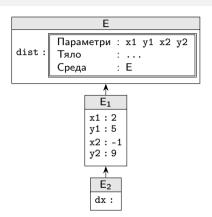
Оценка на вложени функции

{E} (dist 2 5 -1 9)

Оценка на вложени функции

```
{E} (dist 2 5 -1 9) \downarrow {E<sub>2</sub>} (define dx (- x2 x1))
```

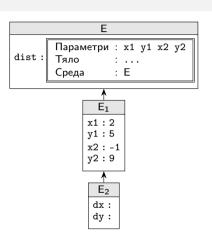


```
{E} (dist 2 5 -1 9)

\downarrow

{E<sub>2</sub>} (define dx (- x2 x1))

{E<sub>2</sub>} (define dy (- y2 y1))
```



```
{E} (dist 2 5 -1 9)
\downarrow \qquad \qquad \downarrow \qquad \qquad \downarrow
{E<sub>2</sub>} (define dx (- x2 x1))
\{E_2\} (define dy (- y2 y1))
\{E_2\} (define (sq x) (* x x))
```


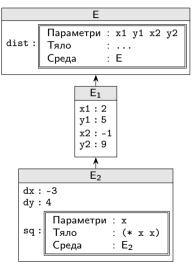
```
{E} (dist 2 5 -1 9)

{E<sub>2</sub>} (define dx (- x2 x1))

{E<sub>2</sub>} (define dy (- y2 y1))

{E<sub>2</sub>} (define (sq x) (* x x))

{E<sub>2</sub>} (sqrt (+ (sq dx) (sq dy)))
```



```
{E} (dist 2 5 -1 9)

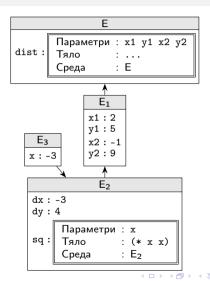
{E<sub>2</sub>} (define dx (- x2 x1))

{E<sub>2</sub>} (define dy (- y2 y1))

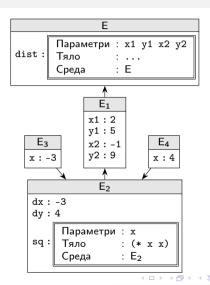
{E<sub>2</sub>} (define (sq x) (* x x))

{E<sub>2</sub>} (sqrt (+ (sq dx) (sq dy)))

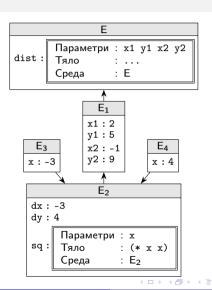
{E<sub>3</sub>} (sqrt (+ (* x x) (sq dy)))
```


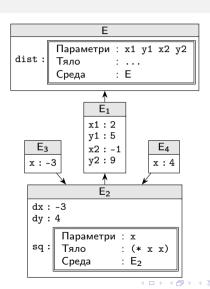
```
{E}
                 (dist 2 5 -1 9)
  \{E_2\}
             (define dx (-x2 x1))
  \{E_2\}
             (define dy (- y2 y1))
 \{E_2\}
            (define (sq x) (* x x))
\{E_2\}
           (sqrt (+ (sq dx) (sq dy)))
\{E_3\}
           (sqrt (+ (* x x) (sq dy)))
            (sqrt (+ 9 (* x x)))
   {E<sub>4</sub>}
```


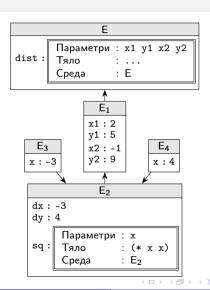
```
{E}
               (dist 2 5 -1 9)
  \{E_2\}
             (define dx (-x2 x1))
  \{E_2\}
            (define dy (- y2 y1))
 \{E_2\}
           (define (sq x) (* x x))
\{E_2\}
          (sqrt (+ (sq dx) (sq dy)))
\{E_3\}
          (sqrt (+ (* x x) (sq dy)))
   {E₄}
           (sqrt (+ 9 (* x x)))
     \{E_2\}
              (sqrt (+ 9 16))
```



```
{E}
               (dist 2 5 -1 9)
             (define dx (- x2 x1))
  \{E_2\}
  \{E_2\}
             (define dy (- y2 y1))
 \{E_2\}
            (define (sq x) (* x x))
\{E_2\}
          (sqrt (+ (sq dx) (sq dy)))
\{E_3\}
          (sqrt (+ (* x x) (sq dy)))
   {E₄}
           (sqrt (+ 9 (* x x)))
     {E<sub>2</sub>}
              (sqrt (+ 9 16))
         \{E_2\}
                  (sqrt 25)
```



```
{E}
               (dist 2 5 -1 9)
  \{E_2\}
             (define dx (-x2 x1))
  \{E_2\}
             (define dy (- y2 y1))
 \{E_2\}
            (define (sq x) (* x x))
\{E_2\}
         (sqrt (+ (sq dx) (sq dy)))
\{E_3\}
         (sqrt (+ (* x x) (sq dy)))
   {E₄}
           (sqrt (+ 9 (* x x)))
     {E<sub>2</sub>}
             (sqrt (+ 9 16))
         \{E_2\}
                  (sqrt 25)
             \{E_2\}
```


Вложена помощна итеративна функция

При итеративни функция е удобно помощната функция да е вложена.

24 / 39

Вложена помощна итеративна функция

При итеративни функция е удобно помощната функция да е вложена.

Вложена помощна итеративна функция

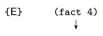
При итеративни функция е удобно помощната функция да е вложена.

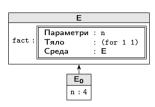
Вложените дефиниции "виждат" символите на обхващащите им дефиниции.

24 / 39

{E} (fact 4)


```
{E} (fact 4)

↓

{E₁} (define (for r i)...)
```



```
{E} (fact 4)

↓

{E₁} (define (for r i)...)

↓

{E₁} (for 1 1)
```



```
{E} (fact 4)

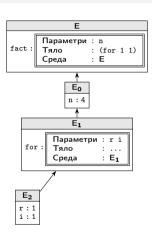
V

{E<sub>1</sub>} (define (for r i)...)

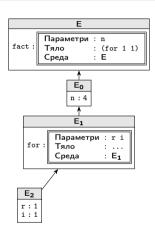
V

{E<sub>1</sub>} (for 1 1)

{E<sub>2</sub>} (if (<= i n) (for (* r i) (+ i 1)) r)
```


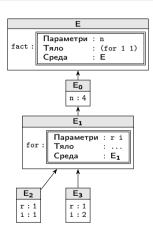
```
 \{E\} \qquad (\text{fact 4}) \\ \downarrow \\ \{E_1\} \qquad (\text{define (for r i)...}) \\ \downarrow \\ \{E_1\} \qquad (\text{for 1 1}) \\ \downarrow \\ \{E_2\} \qquad (\text{for 1 2})
```


25 / 39

```
{E} (fact 4)

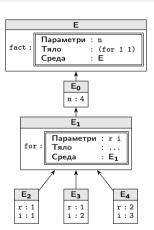
\[
\begin{align*}
\{E_1\} & (define (for r i)...) \\
\\
\{E_1\} & (for 1 1) \\
\\
\{E_2\} & (for 1 2) \\
\\
\{E_3\} & (if (<= i n) (for (* r i) (+ i 1)) r)
\end{align*}
```


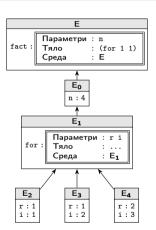
```
 \{E\} \qquad \text{(fact 4)} \\ \downarrow \\ \{E_1\} \qquad \text{(define (for r i)...)} \\ \{E_1\} \qquad \text{(for 1 1)} \\ \downarrow \\ \{E_2\} \qquad \text{(for 1 2)} \\ \downarrow \\ \{E_3\} \qquad \text{(for 2 3)}
```


25 / 39


```
 \{E\} \qquad (\text{fact 4}) \\ \downarrow \\ \{E_1\} \qquad (\text{define (for r i)...}) \\ \downarrow \\ \{E_1\} \qquad (\text{for 1 1}) \\ \downarrow \\ \{E_2\} \qquad (\text{for 1 2}) \\ \downarrow \\ \{E_3\} \qquad (\text{for 2 3}) \\ \downarrow \\ \{E_4\} \qquad (\text{for 6 4})
```


25 / 39

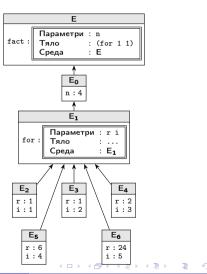
```
{E}
                          (fact 4)
        \{E_1\}
                (define (for r i)...)
               \{E_1\}
                          (for 1 1)
               \{E_2\}
                          (for 1 2)
               \{E_3\}
                          (for 2 3)
               {E₄}
                          (for 6 4)
\{E_5\}
         (if (<= i n) (for (* r i) (+ i 1)) r)
```


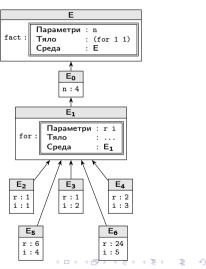
```
{E}
                  (fact 4)
\{E_1\}
         (define (for r i)...)
       \{E_1\}
                  (for 1 1)
       \{E_2\}
                  (for 1 2)
       \{E_3\}
                  (for 2 3)
       {E₄}
                  (for 6 4)
      \{E_5\}
                  (for 24 5)
```



```
{E}
                            (fact 4)
         {E<sub>1</sub>}
                    (define (for r i)...)
                \{E_1\}
                            (for 1 1)
                \{E_2\}
                            (for 1 2)
                \{E_3\}
                            (for 2 3)
                {E₄}
                            (for 6 4)
                \{E_5\}
                            (for 24 5)
\{E_6\}
           (if (<= i n) (for (* r i) (+ i 1)) r)
```



```
{E}
                   (fact 4)
\{E_1\}
          (define (for r i)...)
       \{E_1\}
                  (for 1 1)
       \{E_2\}
                  (for 1 2)
       \{E_3\}
                  (for 2 3)
       {E₄}
                  (for 6 4)
      \{E_5\}
                  (for 24 5)
           \{E_6\}
                      24
```


• (let ({(<символ> <израз>)}) <тяло>)

• При оценка на let в среда E:

- При оценка на let в среда E:
 - ullet Създава се нова среда E_1 разширение на текущата среда E

- При оценка на let в среда E:
 - ullet Създава се нова среда E_1 разширение на текущата среда E
 - ullet Оценката на <израз $_1>$ в E се свързва със <символ $_1>$ в E_1

- При оценка на let в среда E:
 - ullet Създава се нова среда E_1 разширение на текущата среда E
 - ullet Оценката на <израз $_1>$ в E се свързва със <символ $_1>$ в E_1
 - Оценката на <израз $_2>$ в E се свързва със <символ $_2>$ в E_1

- При оценка на let в среда E:
 - ullet Създава се нова среда E_1 разширение на текущата среда E
 - ullet Оценката на <израз $_1>$ в E се свързва със <символ $_1>$ в E_1
 - Оценката на <израз $_2>$ в E се свързва със <символ $_2>$ в E_1
 - ...

- При оценка на let в среда E:
 - ullet Създава се нова среда E_1 разширение на текущата среда E
 - ullet Оценката на <израз $_1>$ в E се свързва със <символ $_1>$ в E_1
 - ullet Оценката на <израз $_2>$ в E се свързва със <символ $_2>$ в E_1
 - . . .
 - Оценката на <израз $_n >$ в E се свързва със <символ $_n >$ в E_1

- При оценка на let в среда E:
 - ullet Създава се нова среда E_1 разширение на текущата среда E
 - ullet Оценката на <израз $_1>$ в E се свързва със <символ $_1>$ в E_1
 - ullet Оценката на <израз $_2>$ в E се свързва със <символ $_2>$ в E_1
 - . . .
 - Оценката на <израз $_n >$ в E се свързва със <символ $_n >$ в E_1
 - Връща се оценката на <тяло> в средата Е1

- При оценка на let в среда E:
 - ullet Създава се нова среда E_1 разширение на текущата среда E
 - ullet Оценката на <израз $_1>$ в E се свързва със <символ $_1>$ в E_1
 - Оценката на <израз $_2>$ в E се свързва със <символ $_2>$ в E_1
 - . . .
 - Оценката на <израз $_n >$ в E се свързва със <символ $_n >$ в E_1
 - Връща се оценката на <тяло> в средата E_1
- let няма странични ефекти върху средата!

Пример за let

Пример за let

```
(define (dist x1 y1 x2 y2)
 (let ((dx (- x2 x1))
       (dv (- v2 v1))
   (sqrt (+ (sq dx) (sq dy)))))
(define (area x1 y1 x2 y2 x3 y3)
 (let ((a (dist x1 y1 x2 y2))
        (b (dist x2 y2 x3 y3))
        (c (dist x3 y3 x1 y1))
        (p (/ (+ a b c) 2)))
   (sgrt (* p (- p a) (- p b) (- p c)))))
```

11-18 октомври 2023 г.

Пример за let

```
(define (dist x1 y1 x2 y2)
 (let ((dx (- x2 x1))
       (dv (- v2 v1))
   (sqrt (+ (sq dx) (sq dy)))))
(define (area x1 y1 x2 y2 x3 y3)
 (let ((a (dist x1 y1 x2 y2))
        (b (dist x2 y2 x3 y3))
        (c (dist x3 y3 x1 y1))
        (p (/ (+ a b c) 2)))
   (sgrt (* p (- p a) (- p b) (- p c)))))
```

11-18 октомври 2023 г.

{E} (dist 2 5 -1 9)

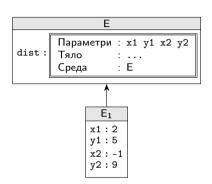
E

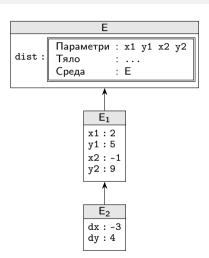
dist: Параметри : x1 y1 x2 y2

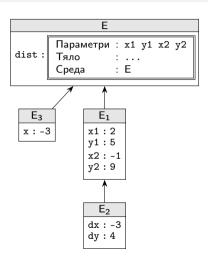
Тяло : ...
Среда : E

```
{E} (dist 2 5 -1 9)

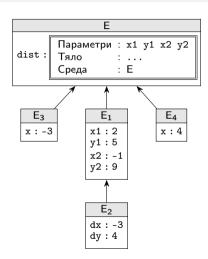
\[
\begin{align*}
\text{(let ((dx (- x2 x1))} \\
\text{(dy (- y2 y1)))} \\
\text{(sqrt (+ (sq dx) (sq dy))))} \end{align*}
```

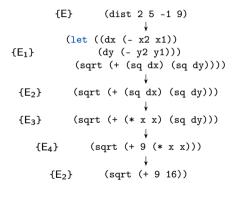

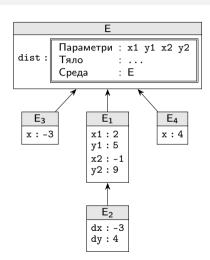

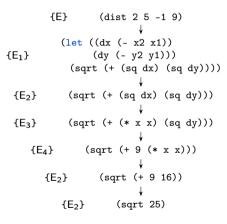

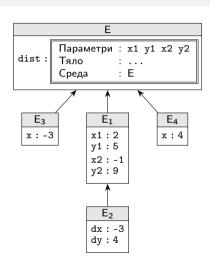
28 / 39

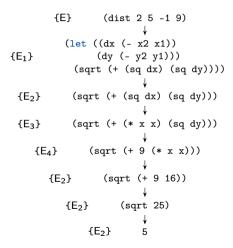

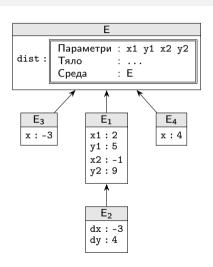

• (let* ({(<символ> <израз>)}) <тяло>)

• При оценка на let* в среда Е:

- При оценка на let* в среда Е:
 - ullet Създава се нова среда E_1 разширение на текущата среда E

- При оценка на let* в среда Е:
 - ullet Създава се нова среда E_1 разширение на текущата среда E
 - Оценката на <израз $_1>$ в E се свързва със <символ $_1>$ в E_1

- При оценка на let* в среда Е:
 - ullet Създава се нова среда E_1 разширение на текущата среда E
 - ullet Оценката на <израз $_1>$ в E се свързва със <символ $_1>$ в E_1
 - ullet Създава се нова среда E_2 разширение на текущата среда E_1

- При оценка на let* в среда Е:
 - ullet Създава се нова среда E_1 разширение на текущата среда E
 - ullet Оценката на <израз $_1>$ в E се свързва със <символ $_1>$ в E_1
 - ullet Създава се нова среда E_2 разширение на текущата среда E_1
 - Оценката на <израз $_2>$ в E_1 се свързва със <символ $_2>$ в E_2

- При оценка на let* в среда Е:
 - ullet Създава се нова среда E_1 разширение на текущата среда E
 - ullet Оценката на <израз $_1>$ в E се свързва със <символ $_1>$ в E_1
 - ullet Създава се нова среда E_2 разширение на текущата среда E_1
 - ullet Оценката на <израз $_2>$ в E_1 се свързва със <символ $_2>$ в E_2
 - ...

- При оценка на let* в среда Е:
 - ullet Създава се нова среда E_1 разширение на текущата среда E
 - ullet Оценката на <израз $_1>$ в E се свързва със <символ $_1>$ в E_1
 - Създава се нова среда E_2 разширение на текущата среда E_1
 - \bullet Оценката на <израз $_2>$ в E_1 се свързва със <символ $_2>$ в E_2
 - . . .
 - ullet Създава се нова среда E_n разширение на текущата среда E_{n-1}

- При оценка на let* в среда Е:
 - ullet Създава се нова среда E_1 разширение на текущата среда E
 - ullet Оценката на <израз $_1>$ в E се свързва със <символ $_1>$ в E_1
 - Създава се нова среда E_2 разширение на текущата среда E_1
 - Оценката на <израз $_2>$ в E_1 се свързва със <символ $_2>$ в E_2
 - . .
 - ullet Създава се нова среда E_n разширение на текущата среда E_{n-1}
 - Оценката на <израз $_n >$ в E_{n-1} се свързва със <символ $_n >$ в E_n

- При оценка на let* в среда Е:
 - ullet Създава се нова среда E_1 разширение на текущата среда E
 - ullet Оценката на <израз $_1>$ в E се свързва със <символ $_1>$ в E_1
 - Създава се нова среда E_2 разширение на текущата среда E_1
 - \bullet Оценката на <израз₂> в E_1 се свързва със <символ₂> в E_2
 - . .
 - ullet Създава се нова среда E_n разширение на текущата среда E_{n-1}
 - ullet Оценката на <израз $_n>$ в $\mathsf{E}_{\mathsf{n}-1}$ се свързва със <символ $_n>$ в E_{n}
 - Връща се оценката на <тяло> в средата E_n

Пример за let*

Пример за let*

Редът има значение!

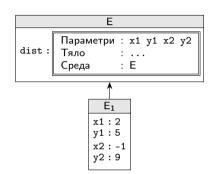
11-18 октомври 2023 г.

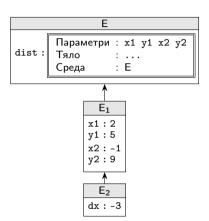
{E} (dist 2 5 -1 9)

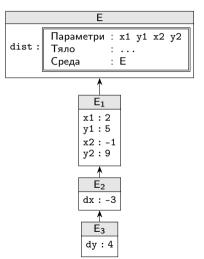
E

dist: Параметри: x1 y1 x2 y2

Тяло : ...
Среда : E

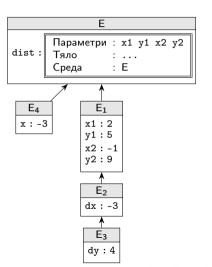


```
{E} (dist 2 5 -1 9)

(let* ((dx (- x2 x1))
(dy (- y2 y1)))
(sqrt (+ (sq dx) (sq dy))))

{E<sub>3</sub>} (sqrt (+ (sq dx) (sq dy)))

{E<sub>4</sub>} (sqrt (+ (*x x) (sq dy)))
```


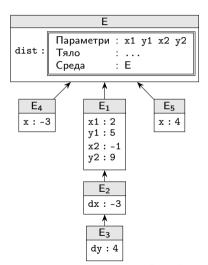
```
{E} (dist 2 5 -1 9)

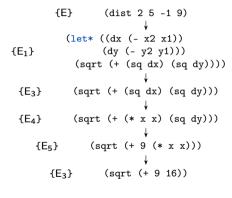
(let* ((dx (- x2 x1))
(dy (- y2 y1)))
(sqrt (+ (sq dx) (sq dy))))

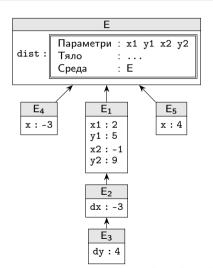
{E<sub>3</sub>} (sqrt (+ (sq dx) (sq dy)))

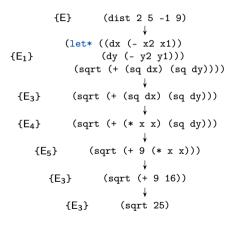
{E<sub>4</sub>} (sqrt (+ (* x x) (sq dy)))

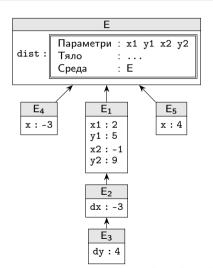
{E<sub>5</sub>} (sqrt (+ 9 (* x x)))
```

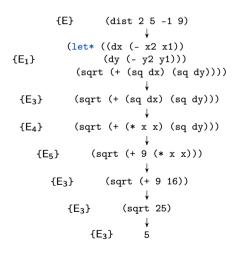

Степенуване

Функцията x^n може да се дефинира по следния начин:

$$x^n = egin{cases} 1, & ext{ako } n = 0, \ rac{1}{x^{-n}}, & ext{ako } n < 0, \ x \cdot x^{n-1}, & ext{ako } n > 0. \end{cases}$$

Степенуване

Функцията x^n може да се дефинира по следния начин:

$$x^n = egin{cases} 1, & ext{ako } n = 0, \ rac{1}{x^{-n}}, & ext{ako } n < 0, \ x \cdot x^{n-1}, & ext{ako } n > 0. \end{cases}$$

Оценка на степенуване

(pow 2 6)

Оценка на степенуване

```
(pow 2 6)

v
(* 2 (pow 2 5))

v
(* 2 (* 2 (pow 2 4)))
```

```
(pow 2 6)

(* 2 (pow 2 5))

(* 2 (* 2 (pow 2 4)))

(* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 3))))

(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 2)))))

(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 2))))))

(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 1)))))))
```

```
(pow 2 6)

(* 2 (pow 2 5))

(* 2 (* 2 (pow 2 4)))

(* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 3))))

(* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 3))))

(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 2)))))

(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 1))))))

(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 1)))))))
```

```
(pow 2 6)

(* 2 (pow 2 5))

(* 2 (* 2 (pow 2 4)))

(* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 3))))

(* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 3))))

(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 2)))))

(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 1))))))

(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 1))))))

(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 1))))))

(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 1)))))))
```

```
(pow 2 6)

(* 2 (pow 2 5))

(* 2 (* 2 (pow 2 4)))

(* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 3))))

(* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 3))))

(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 2)))))

(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 1))))))

(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 1))))))

(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 1)))))))

(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 1))))))

(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 1))))))
```

```
(pow 2 6)
              (* 2 (pow 2 5))
           (* 2 (* 2 (pow 2 4)))
        (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 3))))
     (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 2)))))
  (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 1))))))
(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 0)))))))
   (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 1))))))
      (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 2)))))
         (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 4))))
```

```
(pow 2 6)
              (* 2 (pow 2 5))
           (* 2 (* 2 (pow 2 4)))
        (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 3))))
     (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 2)))))
  (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 1))))))
(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 0)))))))
   (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 1))))))
      (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 2)))))
         (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 4))))
            (* 2 (* 2 (* 2 8)))
```

33 / 39

```
(pow 2 6)
              (* 2 (pow 2 5))
           (* 2 (* 2 (pow 2 4)))
        (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 3))))
     (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 2)))))
  (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 1))))))
(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 0)))))))
   (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 1))))))
      (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 2)))))
         (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 4))))
            (* 2 (* 2 (* 2 8)))
              (* 2 (* 2 16))
```

```
(pow 2 6)
              (* 2 (pow 2 5))
           (* 2 (* 2 (pow 2 4)))
        (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 3))))
     (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 2)))))
  (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 1))))))
(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 0)))))))
   (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 1))))))
      (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 2)))))
         (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 4))))
            (* 2 (* 2 (* 2 8)))
              (* 2 (* 2 16))
                 (* 2 32)
```

```
(pow 2 6)
              (* 2 (pow 2 5))
           (* 2 (* 2 (pow 2 4)))
        (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 3))))
     (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 2)))))
  (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 1))))))
(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 0)))))))
   (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 1))))))
      (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 2)))))
         (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 4))))
            (* 2 (* 2 (* 2 8)))
              (* 2 (* 2 16))
                 (* 2 32)
                    64
```

```
(pow 2 6)
              (* 2 (pow 2 5))
           (* 2 (* 2 (pow 2 4)))
        (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 3))))
     (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 2)))))
  (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 1))))))
(* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (pow 2 0)))))))
   (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 1))))))
      (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 2)))))
         (* 2 (* 2 (* 2 (* 2 4))))
            (* 2 (* 2 (* 2 8)))
               (* 2 (* 2 16))
                 (* 2 32)
                    64
```

Бързо степенуване

Алтернативна дефиниция на x^n :

$$x^n = egin{cases} 1, & ext{ako } n = 0, \ rac{1}{x^{-n}}, & ext{ako } n < 0, \ (x^{rac{n}{2}})^2, & ext{ako } n > 0, n - ext{четно}, \ x \cdot x^{n-1}, & ext{ako } n > 0, n - ext{нечетно}. \end{cases}$$

Бързо степенуване

Алтернативна дефиниция на x^n :

$$x^n = egin{cases} 1, & ext{ako } n = 0, \ rac{1}{x^{-n}}, & ext{ako } n < 0, \ (x^{rac{n}{2}})^2, & ext{ako } n > 0, n - ext{четно}, \ x \cdot x^{n-1}, & ext{ako } n > 0, n - ext{нечетно}. \end{cases}$$

(qpow 2 6)

```
(qpow 2 6)

↓

(sqr (qpow 2 3))
```

```
(qpow 2 6)

↓

(sqr (qpow 2 3))

↓

(sqr (* 2 (qpow 2 2)))
```

```
(qpow 2 6)

↓
(sqr (qpow 2 3))

↓
(sqr (* 2 (qpow 2 2)))

↓
(sqr (* 2 (sqr (qpow 2 1))))
```

```
(qpow 2 6)

v
(sqr (qpow 2 3))

v
(sqr (* 2 (qpow 2 2)))

v
(sqr (* 2 (sqr (qpow 2 1))))

v
(sqr (* 2 (sqr (qpow 2 1)))))
```

35 / 39

```
(qpow 2 6)

(sqr (qpow 2 3))

(sqr (* 2 (qpow 2 2)))

(sqr (* 2 (sqr (qpow 2 1))))

(sqr (* 2 (sqr (qpow 2 1))))

(sqr (* 2 (sqr (* 2 (qpow 2 0)))))

(sqr (* 2 (sqr (* 2 1))))
```

```
(qpow 2 6)
         (sqr (qpow 2 3))
      (sqr (* 2 (qpow 2 2)))
  (sqr (* 2 (sqr (qpow 2 1))))
(sqr (* 2 (sqr (* 2 (qpow 2 0)))))
    (sqr (* 2 (sqr (* 2 1))))
       (sqr (* 2 (sqr 2)))
```

```
(qpow 2 6)
         (sqr (qpow 2 3))
      (sqr (* 2 (qpow 2 2)))
  (sqr (* 2 (sqr (qpow 2 1))))
(sqr (* 2 (sqr (* 2 (qpow 2 0)))))
    (sqr (* 2 (sqr (* 2 1))))
       (sqr (* 2 (sqr 2)))
          (sqr (* 2 4))
```

```
(qpow 2 6)
         (sqr (qpow 2 3))
      (sqr (* 2 (qpow 2 2)))
  (sqr (* 2 (sqr (qpow 2 1))))
(sqr (* 2 (sqr (* 2 (qpow 2 0)))))
    (sqr (* 2 (sqr (* 2 1))))
       (sqr (* 2 (sqr 2)))
          (sqr (* 2 4))
             (sqr 8)
```

35 / 39

```
(qpow 2 6)
         (sqr (qpow 2 3))
      (sqr (* 2 (qpow 2 2)))
  (sqr (* 2 (sqr (qpow 2 1))))
(sqr (* 2 (sqr (* 2 (qpow 2 0)))))
    (sqr (* 2 (sqr (* 2 1))))
       (sqr (* 2 (sqr 2)))
          (sqr (* 2 4))
             (sqr 8)
                64
```

```
(qpow 2 6)
         (sqr (qpow 2 3))
      (sqr (* 2 (qpow 2 2)))
  (sqr (* 2 (sqr (qpow 2 1))))
(sqr (* 2 (sqr (* 2 (qpow 2 0)))))
    (sqr (* 2 (sqr (* 2 1))))
       (sqr (* 2 (sqr 2)))
          (sqr (* 2 4))
              (sqr 8)
                64
```

Логаритмичен рекурсивен процес

 $0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144, 233, 377, \dots$

 $0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144, 233, 377, \dots$

$$f_n = egin{cases} 0, & ext{ sa } n = 0, \ 1, & ext{ sa } n = 1, \ f_{n-1} + f_{n-2}, & ext{ sa } n \geq 2. \end{cases}$$

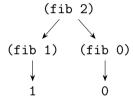
 $0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144, 233, 377, \dots$

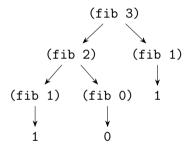
$$f_n = egin{cases} 0, & ext{ sa } n = 0, \ 1, & ext{ sa } n = 1, \ f_{n-1} + f_{n-2}, & ext{ sa } n \geq 2. \end{cases}$$

 $0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144, 233, 377, \dots$

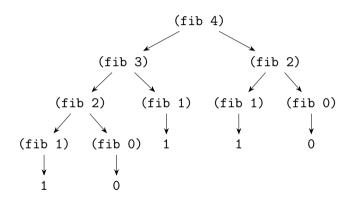
$$f_n = egin{cases} 0, & ext{ sa } n = 0, \ 1, & ext{ sa } n = 1, \ f_{n-1} + f_{n-2}, & ext{ sa } n \geq 2. \end{cases}$$

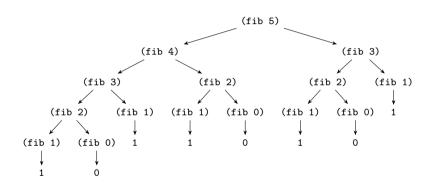
11-18 октомври 2023 г.

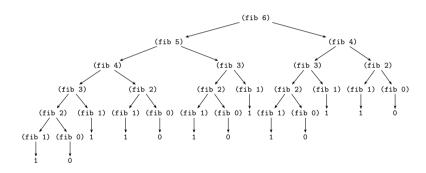

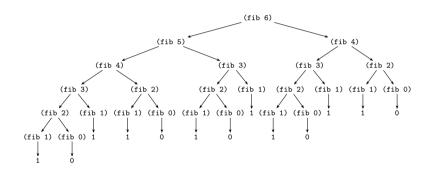
37 / 39

37 / 39

Дървовиден рекурсивен процес

37 / 39

Решение №1: мемоизация

Да помним вече пресметнатите стойности, вместо да ги смятаме пак.

Решение №1: мемоизация

Да помним вече пресметнатите стойности, вместо да ги смятаме пак.

За ефективна реализация обикновено са нужни странични ефекти.

Решение №1: мемоизация

Да помним вече пресметнатите стойности, вместо да ги смятаме пак. За ефективна реализация обикновено са нужни странични ефекти.

Решение №2: динамично програмиране

Строим последователно всички числа на Фибоначи в нарастващ ред.

Решение №1: мемоизация

Да помним вече пресметнатите стойности, вместо да ги смятаме пак. За ефективна реализация обикновено са нужни странични ефекти.

Решение №2: динамично програмиране

Строим последователно всички числа на Фибоначи в нарастващ ред.

Нужно е да помним само последните две числа!

Решение №1: мемоизация

Да помним вече пресметнатите стойности, вместо да ги смятаме пак. За ефективна реализация обикновено са нужни странични ефекти.

Решение №2: динамично програмиране

Строим последователно всички числа на Фибоначи в нарастващ ред.

Нужно е да помним само последните две числа!

(fib 7)

```
(fib 7)

↓

(iter 1 1 0)
```

```
(fib 7)

↓

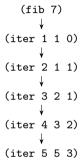
(iter 1 1 0)

↓

(iter 2 1 1)
```


39 / 39

```
(fib 7)
(iter 1 1 0)
(iter 2 1 1)
(iter 3 2 1)
(iter 4 3 2)
(iter 5 5 3)
(iter 6 8 5)
(iter 7 13 8)
```

39 / 39

```
(fib 7)
(iter 1 1 0)
(iter 2 1 1)
(iter 3 2 1)
(iter 4 3 2)
(iter 5 5 3)
(iter 6 8 5)
(iter 7 13 8)
     13
```

11-18 октомври 2023 г.